

Hiszpania:
frustracja
i gniew

Wychowanie
seksualne.
Z bogiem

Igrzyska
– kosztowna
plaga

Z Kassel przez
Łódź do świata
Thorgala

PRZE KROJ

NR 30 (3499) / 23 LIPCA 2012 / CENA 3,99 Zł

WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Chcą nam zabrać wolność

INDEKS
371424

ISSN 0033-2488
9 770033 248205

30 >

Zapytaj Sprzedawcę o wakacyjne rabaty w salonach ŠKODY

Wakacje to bardzo dobry czas na kupno samochodu. Zapytaj Sprzedawcę o specjalne rabaty i inne promocje, które przygotowaliśmy dla Ciebie w czasie wakacji, i ciesz się wymarzoną ŠKODĄ już dziś.

ŠKODA Finance

Kredyt. Leasing. Ubezpieczenia.

www.skoda-auto.pl

PRZE KRÓJ

Założył w roku 1945
w Krakowie redaktor
Marian Eile

NIE PISZEMY O TYM...

... że **Prof. Agnieszka Zalewska** z Instytutu Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie ma szansę zostać przewodniczącą Rady Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych CERN pod Genewą – największego na świecie laboratorium fizyki cząstek. Jej kandydaturę zgłosiły wspólnie Polska, Belgia, Węgry i Czechy.

... że **ktos coś znowu wyniósł** z IPN, za co mu grozi 8 lat odsiadki. Może mu zaliczyć na poczet kary siedzenie w czynie IPN?

... że **kobiety są** statystycznie inteligentniejsze od mężczyzn. Trzeba było badać???

... że **eldorado dostępu** darmowego do informacji, opinii i tekstów Agory, Axel Springera i Polskiego Radia (tak, tak publicznego!) dobiegnie we wrześniu końca. Spółka Piano, pobierająca opłaty będzie miała forte zyski albo i nie.

... że **tornado**. U nas? A dlaczego? Przecież żadnych zmian klimatycznych nie ma.

... że **duńscy związkowcy zastrajkowali** w obronie 31 polskich robotników, którym zakład ubezpieczeń emerytalnych PensionDanmark nie chciał zapłacić należnych wynagrodzeń. „Solidarność” jest Dunką.

... że **Tomasz Wróblewski, redaktor naczelny „Rzeczpospolitej”** i wiceprezes Presspubliki, wydającej „Przekrój”, wspiera polskie państwo w sprawie przyzwolenia na stosowanie tortur w tajnym więzieniu CIA w ośrodku polskiego wywiadu w Starych Kiejkutach. Kiedyś to się nazywało agentura wpływu. Zarówno Konstytucja Polski jak i USA, przypomnijmy, są odmiennego zdania.

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

O taśmach: kiedyś przy taśmie pracował robotnik, dzisiaj – prokurator.

MAREK RACZKOWSKI

ROMAN KURKIEWICZ

Ale przerwijmy na chwilę

Senat zajmował się, zajmuje i będzie się zajmował nową prezydencką ustawą o zgromadzeniach. Czyli raczej o niezgromadzeniach, gdyż taki jest duch tych innowacji ustawowych, żeby innych zgromadzeń niż te dozwolone i oczekiwane przez władze po prostu nie było. Bliższe 170 organizacji społecznych, pozarządowych apelowało, apeluje i będzie apelować, żeby ustawa nie została uchwalona. Reakcji nie widać. Ale przerwijmy na chwilę lekturę, żeby przeczytać, że Jarosław Kaczyński raczył się wypowiedzieć w całkiem innej kwestii, że wszystko jest praktycznie kłamstwem i wymysłem.

Premier zostanie ministrem rolnictwa, bo tam go jeszcze nie było, a podobnie źle się dzieje w agencjach rolnych i innych spółkach państwowych z nimi powiązanych, gdyż wszędzie tylko peeselowcy i ich krewni – kuzyni, żony, siostry, bracia – zarabiający lepiej od premiera. Po co rządzić Polską, skoro można doić

jedną spółkę. Zapytalibyśmy premiera, ale... Przerwijmy na chwilę lekturę, ponieważ dektetyw R. chciałby coś powiedzieć w całkiem innej sprawie i my, czyli czytelnicy i czytelniczki, doskonale to rozumiemy.

Nie będzie rzecznika ds. równego traktowania, nie będzie związków partnerskich, nie będzie już kolejnych kilometrów autostrad, bo jest po Euro 2012, nie będzie śledztwa w sprawie nieudzielenia pomocy rodzącej na plebani kobiecie przez ojca dziecka – wikarego, który podczas porodu z komplikacjami słuchał w sąsiednim pokoju muzyki i nie reagował na krzyki o pomoc, nie będzie procesu wyjaśniającego zastrzelenie przez policjanta Nigeryjczyka Maxa Itoyi, nie będzie procesu policjantów, którzy zastrzelili chorego psychicznie, ale przerwijmy na chwilę, bo okazało się, że Natalia Siwiec, miss Euro 2012, ma męża zaślubionego w Las Vegas.

A wszyscy nas chwalać i mamy wzrost, i niech się uczą od nas.

rys. Krzysztof Tkaczyk na podst. zdjęcie Szymona Szczęśnika

MARK RACZKOWSKI

PRZED WSZYSTKIM

- 8 **Wolność ponad władzę.** Gdzie jest kontrola opinii publicznej? Gdzie są publiczne przesłuchania, w czasie których projektodawcy muszą uzasadnić absolutną konieczność takiej właśnie regulacji prawnej?! – grzmi profesor **Mirosław Wyrzykowski** pytany przez **Romana Kurkiewicza** o zmiany w ustawie o zgromadzeniach i proces tworzenia prawa w Polsce
- 12 **Proszę się rozejść!** Planowane zaostrożenie prawa do zgromadzeń może doprowadzić do roztrwonienia budowanego z mozołem kapitału społecznego – alarmują **lokalne organizacje pozarządowe**
- 14 **Kryzys w królestwie cegły.** Oszczędnościowe cięcia będą uderzać w kolejne grupy społeczne. W Hiszpanii rosną frustracja i gniew – ostrzega **Sergio de Arana**
- 17 **Ziomecki, pan Gowin i Ślimaki**
- 18 **Ostatnie zejście mineros.** Po tygodniach protestów hiszpańscy górnicy 11 lipca dotarli do Madrytu. Brutalna interwencja policji uświadomiła wielu Hiszpanom powagę sytuacji w kraju – pisze **Christiano Zampini**
- 20 **Tato, opowiedz mi o seksie.** Wychowanie seksualne oddajemy mediom, które bombardują nas gołymi panienkami lub przyrodzeniem pod majtkami Davida Beckhama – podsumowuje **Klementyna Suchanow**
- 23 **Ostolski o dobrej i złej robocie**
- 24 **Pracuj, zarabiasz i bądź posłuszna.** Kobiety w moim kraju mają wiele imponujących osiągnięć, ale wciąż traktuje się je instrumentalnie – mówi **Shireen Huq** z Bangladeszu w rozmowie z **Katarzyną Mill**
- 27 **Piątek** o kupach za ogrodzeniami

- 32 **Pnące dusz to nie narkotyki.** O ayahuasca i o kontrowersjach wokół medycyny szamańskiej z antropologiem **Luísem Eduardem Luną** rozmawia **Marcelina Obrzydowska**
- 34 **Naukowcy kontra księgowi.** Akademicy na świecie powiedzieli: dość – nauka nie może być ekskluzywną grą dla najbogatszych. Czy polscy politycy będą w stanie zrozumieć, że dostosowanie uczelni do wymogów wolnego rynku to nie droga do poprawy ich sytuacji? – zastanawia się **Waldemar Kuligowski**
- 36 **Bilewicz:** nie rozjeżdżajcie nam ogródków!

KONIEC Z KULTURĄ

- 38 **Carta mundi w Kassel.** Documenta 13 przywracają wiarę w sztukę jako metodę wyobrażenia sobie świata na nowo – pisze **Stach Szablowski**
- 40 **Dźwięki niedosłzłego czasu.** Wystawa w Muzeum Sztuki w Łodzi przypomina niestety zapomnianą dziedzinę sztuki powojennej, w której zapisane są utopijne wizje przyszłości, ale i opór wobec władzy – zachwala **Olga Drenda**
- 42 **Woli możemy obejrzeć retrospektywną wystawę prac wybitnego twórcy komiksu Grzegorza Rosińskiego.** To pierwsza tego typu wystawa w Polsce i największa w Europie – zaprasza **Jakub Syty**
- 44 **Korut, wiersze, śmierć.** W tragicznym wypadku we Wrocławiu zginął 9 lipca jeden z najciekawszych, jeśli nie najciekawszy poeta swojego pokolenia **Tomasz Pułka**. Ten fantastycznie zdolny chłopak miał dopiero 24 lata – wspomina **Przemysław Witkowski**

CYWILIZACJA OD ŚRODKA

- 30 **Strzeż się pięknych atletów.** Przed nami letnie igrzyska olimpijskie w Londynie i wciąż aktualne pytanie: po co organizuje się takie imprezy? Czy globalne widowiska sportowe mają jakiś związek ze sportem? – pyta **Jarosław Pietrzak**

RECENZJE

- 45 – 48 **Afrykańskie spektakle** festiwalu Zawierowania **chwali Wilk**. Do spotkania z Korczakiem w książce **Sadowskiego** zaprasza **Czarnaeka Orliński**; „Rezydencja surykatek” **Podgórnika** to mistrzostwo. **Szymczyk:** watro zagrać w „Daturę”

ZAWSZE W PRZEKROJU

3, 4, 37, 49, 50 **Raczkowski;** 35 **Też pytanie;** 49, 50 **Rozmaitości z krzyżówką** i **Lewomyślnie Kurkiewicza**

PRZEKROJ

ADRES REDAKCJI: ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa, 22 463 30 300, www.przekroj.pl, e-mail: doredakcji@przekroj.pl lub imie.nazwisko@przekroj.pl **REDAGUJE ZESPÓŁ:** Roman Kurkiewicz (redaktor naczelny), Aleksandra Bilewicz, Katarzyna Czarnaeka, Patrycja Dołowy, Julia Kubisa, Magda Papuzińska, Jacek Tomczuk, Klementyna Suchanow, Maria Świętlik **ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:** rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pleszczyk, Kaliber 45 **PROJEKT GRAFICZNY:** Kasper Skirgajło-Krajewski **PRACOWNIA GRAFICZNA:** Andrzej Figatowski **FOTODYDZIA:** foto@przekroj.pl, Katarzyna Serek, Franciszek Mazur **KOREKTA:** Ling Brett **OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU:** Bogumiła Kreczmańska, Bartosz Wójcik, Tomasz Kieras, Krzysztof Rzeszotek **STRONA INTERNETOWA I IPAD:** serwisyplatne@rp.pl, Cezary Niewiarowski, Renata Wróbel

GREMI
GRUPA

WYDAWCA: PRESSPUBLICA SP. Z O.O. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa **PROMOCJA I MARKETING:** promocja@przekroj.pl, Michał Krześniak **BIURO REKLAMY:** Presspublica sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa; faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00; automatyczna centrala telefoniczna: 22 4630 + numer wewnętrzny; łączenie przez telefonistkę 22 463 30 300 **DYREKTOR DZIAŁU AGENCYJNEGO:** Filip Weichert – 22 463 01 88 reklainfo@presspublica.pl druk: RR Donnelley.

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKROJ”

PRENUMERATA REDAKCYJNA Cena prenumeraty 2012 r.: roczna: **166,40 zł**, półroczna: **83,20 zł**, kwartalna: **41,60 zł** Zamówienie na prenumeratę należy składać: e-mail: prenumerata@przekroj.pl lub faxem: 22 621 22 61. Dodatkowe informacje pod nr. tel. 800 120 195 **PRENUMERATA KOLPORTERSKA** oddziały Ruch SA, www.prenumerata.ruch.com.pl, urzędy pocztowe **PRENUMERATA e-WYDANIA** www.egazety.pl **PRENUMERATA ZAGRANICZNA** Ruch SA, www.ruch.pol.pl; 22 693 67 75, 22 693 67 82, 22 693 67 18

DOSTĘP NA STRONĘ WWW I WERSJĘ NA IPADA

Cena abonamentu na iPad'a w Internecie: tygodniowy – **3,69 zł**, kwartalny – **30,75 zł**; roczny (z rabatem 30 proc.) – **99 zł**. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

ARTYKUŁY
niezamówionych
nie zwracamy.
Redakcja
zastrzega
sobie prawo
do zmian
i skrótów
w nadesłanych
artykułach
i listach.

Okładka:
Kuba Kamiński

Wypełnij formularz i odbierz nagrodę gwarantowaną o wartości 500 zł

Pakiet Profesjonalny

Serwis Prawo w Firmie
Archiwum Rzeczpospolitej
Archiwum GG Parkiet
Rzeczpospolita – eWydanie
GG Parkiet – eWydanie

Pakiet Publicystyczny

Rzeczpospolita: eWydanie + tablet
Uważam Rze: Web
Uważam Rze Historia: Web
Przekrój: Web
Sukces: Web
Plus Minus
6 eBooków historycznych

Wejdź na

 rp.pl/konkurs

podaj swój e-mail

Odbierz nagrodę »

Odbierz nagrodę gwarantowaną

500 zł
o wartości

Zagraj o wakacje życia i ekskluzywne zegarki

Meksyk Kenia Indie
wybierz **egzotyczny** kierunek